

УДК 89.65.5

Гнатюк Лілія Романівна¹,
канд. арх., доцент

Орищенко Марина Анатоліївна²
Національний авіаційний університет, м. Київ
E-mail: tmv1994@ukr.net

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ ГОТЕЛЮ ЗА ДОПОМОГОЮ ДЗЕРКАЛЬНИХ ПОВЕРХОНЬ

Анотація: у статті розглядаються шляхи формування та удосконалення дизайну інтер'єрів готелів за допомогою використання дзеркал, які крім своїх основних відображальних якостей, можуть додавати приміщенню світла, стильності і виразності, створювати різні візуальні та оптичні ілюзії.

Ключові слова: готель, дизайн інтер'єру, дзеркало, оптика, ілюзія, стиль.

Постановка проблеми. Проектування готелів – один із напрямів проектування громадських будівель. Сучасна швидкість передачі інформації, рівень комунікації людей і зростаючі потреби якості життя ставлять все більші вимоги до зовнішніх і внутрішніх характеристик готелів. На сьогодні відсутні фундаментальні дослідження щодо використання дзеркал та дзеркальних поверхонь в інтер'єрах готелю. Постає проблема в правильному розміщенні дзеркал як в номерах, так і в інших приміщеннях.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Основні правила проектування готелів відображені в праці Александра Н.І. [1]. Аналіз використання оснащення та експлуатація меблів проведено Байликом С.І. [2]. Основні тенденції, використання та історія дзеркал відображаються в

---

¹ © Гнатюк Л.Р.

² © Орищенко М.А.

працях Екимової Н.Ю. [4]. Волкова Ю.Ф [3], Яворської Л.Н., Мехєєва А.І [6], які дослідили в своїх працях основи проектування готельних, ресторанных, та туристичних комплексів. Оптичним ілюзіям присвячено досить багато публікацій, наприклад, такою є стаття Кузнецової І.О. та Арбузової К.М., присвячена стилю оп-арт в дизайн-проектуванні інтер'єрів [5]. Більшість прийомів, запропонованих Кузнецовою І.О., Арбузовою К.М., можуть використовуватися для конкретизації створюваних оптичних ілюзій і для формування інтер'єру, за допомогою дзеркальних поверхонь. Карпенко В.С. вивчає ілюзії зміни простору в екстер'єрі будівель [6]. Важливим в сучасному дизайн-проектуванні – є питання сприйняття, за цим напрямком працює багато авторів, наприклад в праці Бессарабової О.В.[8] проведено аналіз чинників, що впливають на формування враження про об'єкт, що сприймається. За базові чинники узятий колір, матеріал і геометрія в цілому, дається лише мінімальна інформація про геометрію і фізику відображення, а ці напрямки науки могли б бути корисними при вивченні використання дзеркал.

Аналіз праць та публікацій дає змогу дослідити та вивчити особливості формування готелів та їх інтер'єрів, історію та використання в інтер'єрах дзеркал. Але у вищеперерахованих дослідженнях не розкривається питання щодо використання дзеркальних поверхонь в дизайні готелю.

Формулювання цілей статті. На основі вивчення особливостей дзеркал запропонувати концепцію їх використання в інтер'єрах готелів.

Основа частина. Готелі - не просто рядовий вид житла, тому й підхід до створення дизайну інтер'єру таких споруд є особливим. Правила дизайнерського оформлення готелів полягають як в специфічних композиційних прийомах та засобах, так і в характері робіт, а також в переліку їх елементів. Головне завдання і складність полягає в тому, щоб створити неповторний колорит та затишні номери, комфортні як з практичної, так і з психологічної точки зору. Однією з основних сучасних тенденцій є використання дзеркал у оформленні інтер'єру готелів. Дзеркало – універсальний предмет, який крім

практичного значення і декоративного елемента, може стати помічником в створенні відчуттів від перебування в готелі.

Дизайн готелю об'єднаний єдиною концепцією, починається з екстер'єру будівлі, вхідної групи, розробки холу, загальних приміщень для банкетів, конференц-залів і завершується інтер'єром номерів готелю. Дизайн інтер'єру готелю надає єдину цілісність всім приміщенням будівлі, об'єднуючи їх загальним стильовим рішенням.

Від дизайну холу залежить перше враження гостей. Тут інтер'єр готелю можна наповнити атмосферою розкоші і стилю. Не можна уявити собі дизайн інтер'єру готелю без гармонійного оформлення номерів. Найчастіше дизайн готелів вирізняється тим, що в рамках єдиного стилю створюються різні декоративні рішення для кожного номера. Такий інтер'єр готелів дає можливість відвідувачам вибрати обстановку, яка буде відповідати їх способу життя і особистим вподобанням. Крім того, дизайн готелю в номерах може відрізнитися виходячи з того, на скільки осіб розрахований цей номер.

Дзеркала потрібні скрізь: в номерах, холах, банкетній зоні, ліфтах – мабуть, немає такого місця, в якому обійшлося б без дзеркал.

Можна провести певну класифікація дзеркал:

- за місцем розташування:

- навісні
- настільні;
- настінні;
- підлогові;
- вмонтовані :у підлогу, в стелю
- стельові

- за декоративними ознаками;

- за формою;

- за оформленням обрамлення;

Навісні дзеркала оздоблюються рамою і рухливими частинами. Підходять винятково для великих приміщень, в зв'язку з тим, що видимо зменшують простір.

Настільні та вмонтовані у підлогу - дзеркала з додатковими протиударними поверхнями. Часто застосовуються для виокремлення певної зони.

Стельові дзеркала візуально підіймають межі стелі і посилюють освітлення за рахунок відбиття.

Настінні – використовуються для декорування та для просторового збільшення кімнати. Настінні і навісні дзеркала використовуються за прямим призначенням, решта видів мають не зручну площину розташування.

На основі аналізу джерел, виявлено, що окрім своїх основних відображальних якостей, дзеркала можуть додавати приміщенню світла, стильності і виразності, створювати різні візуальні та оптичні ілюзії. Дзеркала також можуть приховати деякі недоліки інтер'єру, візуально розсунути простір або навпаки, підкреслити мінуси оформлення. Саме тому дзеркала відіграють активну роль в облаштуванні інтер'єру. Виконуючи свою функцію відображати і за рахунок відображення «збільшувати» площу приміщення, воно також повинно продовжити стильовий образ середовища.

Візуальні ефекти в створенні дизайну – це оформлення інтер'єрів, на яких засновані способи розширення простору. Всі способи, що дають візуальний ефект, можна умовно розділити на дві великі групи:

1. гра кольору і світла;
2. декорування та використання декоративних елементів.

Здатність відображати є основною властивістю дзеркала і на цьому потрібно грати в інтер'єрі, використовуючи цю особливість не тільки для функціональних цілей, а й для виключно декоративних. Всі поверхні, що відбивають – це повноцінна частина системи освітлення в кімнаті. Навіть маленьке і темне приміщення може виглядати більше і світліше за наявності дзеркал, якщо розмістити їх позаду джерела світла: свічок, тумбочки або настільної лампи, то відбите світло стає більш м'яким, що створює магічний ефект (рис.1.).

Найкраще повісити дзеркало на стіну в номері, перпендикулярно до вікна, попередньо вивчивши, як будуть відбиватися від нього промені сонця і чи не буде дзеркало

створювати непотрібних відблисків. Таке розташування дасть кімнаті більше освітленості і повітря. Можна використовувати гладкі дзеркальні панелі, розташовані під різним кутом по відношенню один до одного, щоб створити калейдоскопічний ефект.

Рис.1. Розміщення дзеркал біля джерел світла

Якщо дзеркала висять під кутом, може виникати неприємне відчуття спотворення простору. Якщо використовувати дзеркала на двох протилежних стінах, створиться ефект нескінченного простору, що може викликати у гостя дискомфорт. Тому перш ніж розмістити дзеркало, потрібно перевірити, що саме буде відобразитися в ньому.

Дзеркала можуть бути розташовані групами або окремо, володіти абсолютно рівною поверхнею або хитромудрою інкрустацією. Вони можуть навіть стати предметом мистецтва, коли прикрашені патиною, гравіруванням, забарвленням, технікою еglomізе або іншою обробкою чи оздобленням.

При створенні інтер'єру, інколи виникає проблема, що у номерах, або інших приміщеннях готелю, маленькі вікна, або їх недостатньо. Вирішити проблему недостатнього освітлення можна за допомогою дзеркальної імітації вікна. Це рішення виглядає свіжо і незвично, може змінюватися в залежності від сезону. Влітку додавати в інтер'єр світла і відчуття легкості, а взимку виконувати декоративну функцію. Такі вікна можна прикрашати як завгодно: вішати штори, робити підвіконня, ставити на них горщики з квітами.

Використання дзеркала в якості оздоблювального матеріалу вимагає не тільки знання особливостей, адже дзеркало

– дуже активний елемент в оздобленні інтер'єру, і необережне його використання може створити масу проблем.

Дзеркальні стельові вставки – досить популярний варіант декору інтер'єру. Кімната з такою стелею стає візуально набагато просторішою і світлішою (рис. 2).

Рис. 2. Використання дзеркальних вставок на стелі

Практика використання дзеркальних поверхонь широко застосовується в стилі оп-ар, який ще з часів появи привернув увагу дизайнерів для створення інтер'єрів громадського простору.

Актуальність використання стилю оп-арт обумовлена нестандартним підходом застосування його методів. «Дзеркальна симетрія» використовується у невеликих низьких приміщеннях найчастіше на стелях, стінах[5].

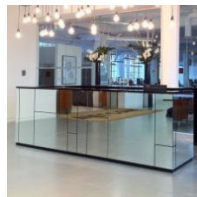
Оптичні ілюзії мають дві мети:

- показати щось, чого немає насправді;
- приховати те, що є.

Експерименти з дзеркалами завжди виправдані в невеликих приміщеннях. Адаже велика дзеркальна площина - це відмінний спосіб збільшити простір будь-якої кімнати. Дзеркало здатне порушити прямолінійність ліній, розширити стіни спонукає до забуття дійсних пропорцій.

Велика кількість дзеркальних і скляних поверхонь меблів візуально робить приміщення легше. Дзеркальні стелі збільшують висоту практично до безкінечності.

Доповнювати інтер'єр можуть меблі з дзеркальними поверхнями. Це можуть бути будь-які меблі, наприклад, журнальний столик або комод, стійка рецепції або шафи (рис.3).

Рис.3. Скляні поверхні на шафі та стійці реценції

Будь-який дизайн готелю повинен враховувати конструктивні особливості будівлі та приховувати її слабкі місця. Наприклад, інтер'єр готелю іноді містить стовпи, різні балки, ніші і перекриття. Їх можна обіграти за допомогою дзеркал, зробивши за рахунок їх присутності в конструкції дизайн готелю виразнішим. Дзеркальні стовпи зможуть стати головною особливістю інтер'єру. Панно з дзеркальних панелей різних форм прикрасить перекриття. Дзеркальні поверхні є координаційним центром, навколо якого організовується інтер'єр публічних зон. Кожне дзеркало надає динамічний і чуттєвий аспект кожній деталі інтер'єру.

Дзеркала для готелів можуть бути різних видів від найлаконічніших – призначених для невеликих інтер'єрів в стилі мінімалізму, до складних дизайнерських проєктів покликаних розширити, поглибити, висвітлити або підкреслити стиль відповідного інтер'єру.

Таким чином, зручне проживання гостей у готелі досягається створенням комфорту. Комфорт, пов'язаний зі створенням і сприйняттям прекрасного, визначає позитивний емоційний настрій людини. Об'єднання елементів інтер'єру в єдине ціле виконується за допомогою засобів та прийомів використання дзеркальних поверхонь.

Естетичний комфорт інтер'єру залежить, в першу чергу, від гармонійності предметно-просторового оточення, від того, наскільки досягнута цілісність і узгодженість його елементів.

Висновки: До особливостей розміщення дзеркал в готелях відносяться:

– дзеркало в номері повинно займати строго вертикальне положення. Будь-яке відхилення від вертикалі спотворює зображення;

– дзеркало можна розташовувати перпендикулярно до вікна с попереднім вивченням того, як будуть відбиватися від нього промені сонця (щоб дзеркало не створювало непотрібних відблисків);

– дзеркало слід розміщувати так, щоб промені розсіювалися рівномірно;

– для візуального розширення простіру в номері або іншому приміщенні готелю потрібно створити велику дзеркальну площину;

– проблема створення додаткового освітлення вирішується за допомогою дзеркальної імітації вікна;

– для гри світла та створення калейдоскопічного ефекту можна використовувати гладкі дзеркальні панелі, розташовані під різним кутом по відношенню один до одного.

Аналіз практик використання дзеркал виявив, що більшості людей некомфортно весь час перебувати віч-на-віч з власним відображенням, оскільки дзеркало подвоює не тільки площу кімнати, але і кількість речей, в художньому безладі по ній розкиданих. Рекомендовано в номерах оздоблювати дзеркалами лише верхню частину стін. Ілюзія простору при цьому зберігається.

В якості практичної реалізації розглянутої теорії, авторами статті запроєктовані інтер'єри готелю (житлових та нежитлових приміщень). У наведених вище інтер'єрах використана гра дзеркал та дзеркальних поверхонь.

Перспектива подальшого дослідження. Дослідження практичних прийомів втілення новітніх технологій використання дзеркальних поверхонь для оздоблення інтер'єру.

Література

1. *Александрова Н.І.* Архітектура комплексів відпочинку / Н.І. Александрова – М.: Стройиздат, 1998.- 240 с.
2. *Байлик С.І.* Готельне господарство. Обладнання. Євроремонт. Експлуатація / С.І. Байлик – М.: Дакор, 2003 - 334с.

3. Волков Ю.Ф. Интер'єр та обладнання готелів і ресторанів / Ю.Ф. Волков – Ростов н / Д: Фенікс, 2003 - 352 с.

4. Скімова Н.Ю. Основні тенденції в історії дзеркала і його місце в художній системі інтер'єра :XVIII - XX ст.: автореф. дис. ... канд.мист.: 17.00.09/ Скімова Н.Ю.; – СП., 2002 – 183с.

5. Кузнецова І.О. Оп – арт в дизайні інтер'єру / І.О.Кузнецова, К.М. Арбузова // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв . Мистецтвознавство. Архитектура. - 2010. - № 2. - С. 52-56.

6. Карпенко В.С. Ілюзії відбітого простору в дзеркальних об'єктах як засіб тектоніки / Карпенко В.С. // Теорія та практика дизайну. Збірник наукових праць. – К.: «Дія», 2015. – Вип.7. - С. 70-76.

7. Яворська Л.Н., Мехєєва А.І. Интер'єр туристичних установ / Л.Н. Яворська., А.І. Мехєєва – М., 1982.- 83 с.

8. Bessarabova E.V. Factors affecting the lightning and color palette of the urban environment / EV Bessarabova // Innovations in technical and natural sciences: Monograph, Volume 1/ ed. by P. Busch. – Vienna: “East West” Association for Advanced Studies and Higher Education GmbH, 2016. – P. 3 – 17.

Анотація

Орищенко М.А. Особенности формирования дизайна интерьера гостиниц с помощью зеркальных поверхностей. В статье рассматриваются пути формирования и совершенствования дизайна интерьеров гостиниц посредством использования зеркал, которые помимо своих основных отражающих качеств, могут добавлять помещению света, стилистичности и выразительности, создавать различные визуальные и оптические иллюзии.

Ключевые слова: отель, дизайн интерьера, зеркало, оптика, иллюзия, стиль.

Abstract

Oryschenko M.A. Features of forming of design of interior of hotels by means of mirror surfaces. This article attempts to define basic ways of forming and improving hotel interior design through the use of mirrors. In addition to basic reflective qualities of the mirrors, they add light, style and expressiveness to the room, creating a variety of visual and optical illusions.

Keywords: Hotel, interior design, mirror, optics, illusions, style.

Стаття надійшла в редакцію 25.02.2016 р.